Dosarul 1ra-946/15

C u r t e a S u p r e m ă d e J u s t i ţ i e

D E C I Z I E

03 noiembrie 2015 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componenţă:

preşedinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguş, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părţilor, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curţii de Apel Bălţi, Andrei Formusatii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 09 aprilie 2015, în cauza penală în privinţa lui

Raţă Marcel Gheorghe,
născut la 27 ianuarie 1973, originar şi domiciliat în r-nul Edineţ, s. Tîrnova,

şi

Raţă Andrei Gheorghe,
născut la 12 iunie 1976, originar şi domiciliat în r-nul Edineţ, s. Tîrnova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *de la 11 ianuarie 2011 - pînă la 28 februarie 2012 (instanţa de fond);*
2. *de la 05 aprilie 2012 - pînă la 09 aprilie 2015 (instanţa de apel);*
3. *de la 01 iulie 2015 – pînă la 03 noiembrie 2015 (instanţa de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1[1]) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentinţa Judecătoriei Edineţ din 28 februarie 2012, procesul penal în privinţa lui *Raţă Marcel* şi *Raţă Andrei* în săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) şi 238 alin. (1) Cod penal a fost încetat, din motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunii, iar în baza art. 361 alin. (2) lit. a), c), d) Cod penal procesul penal a fost încetat, în temeiul art. 53 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

2. Instanţa de fond a constatat că, potrivit rechizitoriului Raţă Marcel deţinînd funcţia de director al G.Ţ. „Raţă Marcel”, cu folosirea situaţiei de

serviciu, la 21 ianuarie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, l-a convins pe consăteanul său Oprea P., să meargă împreună la banca comercială „Victoriabank" SA, filiala nr. 16, or. Edineţ, pentru a obţine un credit bancar în sumă de 30 000 lei.

După semnarea contractului de credit de către Oprea P., mijloacele băneşti în sumă de 30 000 lei au fost încasate şi însuşite de Raţă M., care a promis că împrumutul va fi rambursat băncii în termen. Restanţa la credit constituie 5368,98 lei.

Tot el, Raţă M., folosindu-se de situaţia de serviciu, la 22 februarie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, i-a convins pe consătenii săi Pascal V. şi Oprea I., să meargă împreună la banca comercială „Victoriabank" SA, filiala nr. 16, or. Edineţ, pentru a obţine un credit bancar în sumă de 30 000 lei, fiecare.

După semnarea contractului de credit de către Pascal V. şi Oprea I., mijloacele băneşti în suma totală de 60 000 lei au fost încasate şi însuşite de Raţă M., care a promis că împrumutul va fi rambursat băncii în termen. Restanţa la credit constituie 12 116 lei.

Tot el, la 28 octombrie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a convins-o pe consăteanca sa Oprea L., să meargă împreună la banca comercială „Victoriabank", filiala nr. 16, or. Edineţ, pentru a obţine un credit bancar în sumă de 30 000 lei.

După semnarea contractului de credit de către L. Oprea, mijloacele băneşti au fost încasate şi însuşite de Raţă M. care a promis că împrumutul va fi rambursat băncii în termen. Restanţa la credit constituie 17754, 64 lei.

Tot el, Raţă Marcel prin înţelegere prealabilă cu fratele său Raţă Andrei, care deţinînd funcţia de director al SRL „Adicom-Exim", cu folosirea situaţiei de serviciu, la 17 aprilie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, l-au convins pe Sircovschi S. să meargă împreună la banca comercială „Victoriabank" SA, filiala nr. 16, or. Edineţ, pentru a obţine un credit bancar în sumă de 30 000 lei. După semnarea contractului de credit de către Sircovschi S., mijloacele băneşti au fost încasate şi însuşite de Raţă M., care a promis că împrumutul va fi rambursat băncii în termen, însă restanţa la credit constituie 12 400 lei.

Tot el, Raţă M., pe data de 14 februarie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în scopul obţinerii ilegale a împrumutului pentru folosirea personală de la AEÎ „Tîrnoviţa" din s. Tîrnova, r-nul Edineţ, prin falsificarea semnăturilor din contractele de împrumut nr. 98, 104, 111, care constituie un

document de importanţă deosebită, a obţinut împrumut bănesc pe numele lui Pascal Vasile, Pascal Alexandra, Oprea Igor, toţi locuitori al s. Tîrnova, r-nul Edineţ, în sumă de 15 000 lei fiecare, cauzînd părţilor vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 45 000 lei.

Tot el, Raţă M., continuîndu-şi activitatea sa criminală, în mod repetat, pe data de 22 februarie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în scopul obţinerii ilegale a creditului pentru folosirea personală în sumă de 30 000 lei de la BC „Victoriabank" filiala nr. 16, or. Edineţ, a prezentat instituţiei bancare carnet de muncă fals şi adeverinţă de salarizare falsă pe numele lui Magala Veaceslav, care constituie un document de importanţă deosebită, precum că ultimul activează la GŢ „Raţă Marcel" şi ca urmare a obţinut credit bancar pe numele acestuia în sumă de 30 000 lei, cauzîndu-i părţii vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, continuîndu-şi activitatea criminală, în mod repetat, pe data de 01 aprilie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în scopul obţinerii ilegale a împrumutului pentru folosirea personală de la AEÎ „Tîrnoviţa" din s. Tîrnova, r-nul Edineţ, prin falsificarea semnăturilor din contractele de împrumut nr. 1, 18, care constituie un document de importanţă deosebită, a obţinut împrumut bănesc pe numele lui Oprea L. în sumă de 12 000 lei şi pe numele lui Magala V. în sumă de 15 000 lei, cauzîndu-le părţilor vătămate o pagubă materială considerabilă în sumă totală de 27 000 lei.

Tot el, continuîndu-şi activitatea criminală, în una din zilele lunii aprilie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, printr-o înţelegere prealabilă şi împreună cu Raţa Andrei, în scopul obţinerii ilegale a creditului pentru folosirea personală în sumă de 30 000 lei de la BC „Victoriabank" SA, filiala nr. 16 or. Edineţ, a prezentat instituţiei bancare carnet de muncă fals şi adeverinţă de salarizare falsă pe numele lui Sircovschi S., care constituie un document de importanţă deosebită, precum că ultimul activează la SRL „Adicom-Exim", gestionată de către Raţă A. şi ca urmare a obţinut credit bancar pe numele acestuia în sumă de 30 000 lei, cauzîndu-i astfel lui Sircovschi S. o pagubă materială considerabilă.

Tot el, Raţă M., continuîndu-şi activitatea criminală, în una din zilele lunii octombrie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, în scopul obţinerii ilegale a creditului pentru folosirea personală în sumă de 30 000 lei de la BC „Victoriabank", filiala nr. 16, or. Edineţ, a prezentat instituţiei bancare carnet de muncă fals şi adeverinţă de salarizare falsă pe numele lui Oprea L., care constituie un document de importanţă deosebită, precum că ultima activează

la „Raţă Marcel”, ca rezultat, a obţinut credit bancar pe numele acestuia în sumă de 30 000 lei, cauzîndu-i astfel lui Oprea L. o pagubă materială considerabilă.

Tot el, Raţă M., continuîndu-şi activitatea criminală, la 22 mai 2009, prin înşelăciune şi abuz de încredere, cu scopul obţinerii ilegale a creditului pentru folosirea personală în sumă de 23 000 lei la ÎCS „ProCredit” SA din or. Edineţ, în baza contractului de împrumut nr. E 19805/E 26354 a obţinut credit bancar pe numele lui Pascal V. în sumă de 23 000 lei, cauzîndu-i astfel lui Pascal V. o pagubă materială considerabilă.

În perioada de 14.02.2008 – 22.05.2009 Raţă Marcel, prin înşelăciune şi abuz de încredere a însuşit mijloace băneşti în sumă totală de 215 000 lei.

Tot el, Raţă Marcel, deţinînd funcţia de director al G.Ţ. „Raţă Marcel”, urmărind scopul dobîndirii creditului prin înşelăciune, cu folosirea situaţiei de serviciu, în luna februarie 2008 a prezentat cu bună-ştiinţă informaţii false BC „Victoriabank” filiala Edineţ, precum şi a prezentat documente falsificate: carnet de muncă fals pe numele cet. Pascal V. precum că este angajat ca şofer în G.Ţ. „Raţă M.” începînd cu an. 2005 şi adeverinţă de salariu falsă pe numele acestuia, în scopul obţinerii unui credit bancar în condiţii avantajoase.

Astfel, prin aceste acţiuni instituţiei financiare i-au fost cauzate daune în sumă de 6400 lei.

Tot el, deţinînd funcţia de director al G.Ţ. „Raţă M.”, urmărind scopul dobîndirii creditului prin înşelăciune, cu folosirea situaţiei de serviciu, în luna octombrie 2008 a prezentat cu bună-ştiinţă informaţii false BC „Victoriabank” filiala Edineţ, precum şi a prezentat documente falsificate: carnet de muncă fals pe numele cet. Oprea L. precum că este angajată ca bucătar în G.Ţ. „Raţă M.” începînd cu an. 2005 şi adeverinţă de salariu falsă pe numele acesteia, în scopul obţinerii unui credit bancar în condiţii avantajoase.

Astfel, instituţiei financiare i-au fost cauzate daune în sumă totală de 17 754,64 lei.

Potrivit rechizitoriului Raţă Andrei este învinuit de faptul că deţinînd funcţia de director al SRL „Adicom-Exim”, prin înţelegere prealabilă cu fratele său – Raţă M. director al GŢ „Raţă M.”, cu folosirea situaţiei de serviciu, la 17 aprilie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, l-au convins pe consăteanul său Sircovschi Sergiu, să meargă împreună la BC „Victoriabank” SA, filiala nr. 16, or. Edineţ, pentru a obţine un credit bancar în sumă de 30 000 lei. Ulterior, după semnarea contractului de credit de către

Sircovschi S., mijloacele băneşti au fost încasate şi însuşite de Raţă M., care a promis că împrumutul va fi rambursat băncii în termen.

Tot el, Raţă A., deţinînd funcţia de director al SRL „Adicom-Exim", urmărind scopul dobîndirii creditului prin înşelăciune, cu folosirea situaţiei de serviciu, în luna aprilie 2008 a prezentat cu bună ştiinţă informaţii false BC „Victoriabank" filiala Edineţ, precum şi a prezentat documente falsificate – carnet de muncă fals pe numele cet. Sircovschi S. precum că este angajat ca şofer în SRL „Adicom-Exim" şi adeverinţa de salariu falsă pe numele acestuia, în scopul obţinerii unui credit bancar în condiţii avantajoase, astfel, a cauzat instituţiei financiare daune în sumă de 12 400 lei.

Tot el, în una din zilele lunii aprilie 2008, prin înşelăciune şi abuz de încredere, printr-o înţelegere prealabilă şi împreună cu Raţa M., în scopul obţinerii ilegale a creditului pentru folosirea personală în sumă de 30 000 lei de la BC „Victoriabank", filiala nr. 16, or. Edineţ, a prezentat instituţiei bancare carnet de muncă fals şi adeverinţa de salarizare falsă pe numele lui Sircovschi S., care constituie un document de importanţă deosebită, precum că activează la SRL „Adicom-Exim", gestionată de către Raţă A., ca urmare a obţinut credit bancar pe numele acestuia în sumă de 30 000 lei, cauzîndu-i astfel lui Sircovschi S. o pagubă materială considerabilă.

3. Împotriva sentinţei a declarat apel procurorul, părţile vătămate Oprea Ig., Oprea L., Pascal V., Pascal A., Magala V. şi avocatul Odobescu Gh. în numele inculpaţilor Raţă M., Raţă A., care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei hotărîri prin care inculpaţii să fie condamnaţi în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 4 ani închisoare, în baza art. 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 3 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, definitiv, să fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, fiecăruia. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite să fie suspendată condiţionat pe un termen de probă de 4 ani.

În susţinerea celor nominalizate a invocat că instanţa de fond greşit a ajuns la concluzia că prin hotărîrile judecătoreşti s-a încasat de la părţile vătămate în beneficiul BC „Victoriabank" SA datoriile pentru contractele de credit, deoarece de fiecare dată cînd părţile vătămate perfectau documentele şi depuneau semnăturile pentru primirea creditelor, ele erau însoţite de inculpatul Raţă M. Ca probe în acest sens, au fost prezentate declaraţiile părţilor vătămate, precum şi a martorilor Poneatovschi L., Pavalati A., Copteleţ E., Dediu I. etc.

Referitor la episodul privind primirea creditelor de la ASÎ „Tîrnoviţa” perfectate pe numele părţilor vătămate a menţionat că instanţa nu a dat aprecierea corespunzătoare probelor şi anume, contractelor de împrumut unde, în toate cazurile, ca persoană garantă figurează – inculpatul Raţă M. Mai mult că instanţa nu a ţinut cont nici de declaraţiile părţilor vătămate, care au relatat că inculpatul Raţă M. la 11.10.2011 în biroul executorilor judecătoreşti M. Bordianu şi V. Meica a achitat restanţele la rambursarea creditelor în beneficiul BC „Victoriabank” perfectate pe numele părţilor vătămate. Acuzarea a formulat un demers privind audierea executorilor judecătoreşti, însă instanţa de judecată l-a respins.

Totodată, a conchis că concluzia instanţei de fond privind liberarea de răspundere penală a lui Raţă M. şi Raţă A. de sub învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală potrivit art. 53 Cod penal este una eronată, din motiv că de la săvîrşirea primei infracţiuni de falsificare a carnetelor de muncă şi adeverinţelor de salarizare (februarie 2008) nu a expirat termenul de 5 ani. Prin urmare, instanţa de judecată greşit a aplicat prevederile art. 53, 60 Cod penal.

- părţile vătămate, Oprea I., Oprea L., Pascal V., Pascal A. şi Magala V., care au solicitat casarea sentinţei contestate cu pronunţarea unei noi hotărîri de condamnare a lui Raţă M. şi Raţă A. pe toate capetele de acuzare. Consideră că concluzia instanţei de fond precum că circumstanţele care au servit temei pentru pornirea urmăririi penale, potrivit cererilor părţilor vătămate au fost obiect de examinare în procedura civilă este una greşită şi ilegală, care contravine prevederilor art. 101 CPP. Contractele de împrumut nu au fost semnate de către părţile vătămate, iar cererile din partea lor pentru acordarea creditelor nu au fost îndeplinite de ei. Totodată, nici în cadrul urmăririi penale, cît şi instanţei judecătoreşti nu au fost efectuate expertize judiciare, care ar avea ca obiect cercetarea criminalistică a scrisului, prin care s-ar stabili dacă anume părţile vătămate au semnat contractele de împrumut sau alte persoane, precum şi stabilirea dacă cererile de acordare a creditelor bancare au fost completate de părţile vătămate.

La fel a menţionat, că din materialele cauzei rezultă cert că inculpatul Raţă M. a confecţionat carnete de muncă false pe numele cet. Oprea L., Pascal V. şi Sircovschi S., indicînd respectiv că aceştia activează ca bucătar, şofer în

GŢ „Raţă M." şi şofer în SRL „Adicom-Exim", s. Tîrnova, r-nul Edineţ şi adeverinţele de salariu false pe numele acestora.

De asemenea, au indicat că instanţa de judecată corect a stabilit vinovăţia inculpaţilor în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, însă greşit a aplicat art. 53 Cod penal liberîndu-i pe inculpaţi de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripţie, deoarece carnetele de muncă şi certificatele de salarii au fost confecţionate în an. 2008, astfel termenul de prescripţie prevăzut de lege pentru eliberarea de răspundere penală nu putea expira decît după 5 ani, adică anul 2013.

- avocatul Odobescu Gh. în numele inculpaţilor, casarea sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărîri prin care inculpaţii să fie achitaţi în temeiul art. 390 CPP. În argumentarea apelului a menţionat că instanţa nu a dat o apreciere probelor din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii lor.

Referitor la episodul de însuşire a banilor de la BC „Victoriabank" SA de către Raţă M., a invocat că careva dovezi ce ar confirma însuşirea banilor, în afară de declaraţiile părţilor vătămate Oprea V., Pascal V., Oprea I., Oprea L., Sircovschi S. şi Magala D. nu sunt, iar inculpatul a negat că ar fi primit banii, ceea ce este confirmat prin faptul că el nu a semnat pentru primirea lor în dispoziţia de plată de la bancă, precum şi că nu a semnat contractul de credit în locul părţilor vătămate. Mai mult ca atît, în privinţa părţilor vătămate este o hotărîre judecătorească definitivă prin care s-a dispus încasarea sumei datoriei de la Pascal V., Oprea L. şi Oprea Ig. Astfel, prin aceste hotărîri s-a constatat faptul că banii au fost primiţi anume de părţile vătămate, care nu au contestat aceste hotărîri.

Cît priveşte episodul obţinerii creditului prin înşelăciune, a menţionat că nu sunt dovezi că inculpatul a prezentat la BC „Victoriabank" SA documente false în privinţa părţilor vătămate Pascal V. şi Oprea L., în scopul de a obţine două credite. Toate actele au fost prezentate de beneficiarii de credit, iar acuzatorul de stat nu a adus nici o probă că acest lucru a fost făcut de inculpaţii Raţă M. şi Raţă A.

Referitor la falsificarea documentelor şi însuşirea banilor de la ARÎ „Tîrnoviţa" consideră că procurorul nu a prezentat probe că banii au fost primiţi de Raţă M., înafară de declaraţiile contradictorii ale părţilor vătămate. Creditele au fost primite de persoanele care au semnat contractele, adică părţile vătămate, din care motiv lipseşte fapta infracţiunii.

În privinţa învinuirii aduse lui Raţă M. privind obţinerea creditului de la ÎCS „ProCredit" SA, a invocat că învinuirea a fost înaintată fără a fi indicat locul, mijloacele şi modul de comite a infracţiunii şi consecinţele, astfel nu s-a constatat existenţa faptei infracţiunii.

Pe episodul falsificării documentelor oficiale, procurorul nu a prezentat vre-o probă că inculpaţii Raţă M. şi Raţă A. au completat conţinutul documentelor sau semnăturile persoanelor, că aceştia au aplicat ştampila întreprinderii, şi dacă în general este aplicată ştampila originală sau una falsificată de către o terţă persoană. Mai mult ca atît, pe episodul dat nu există nici un raport de expertiză grafologică care ar confirma vinovăţia inculpaţilor.

3.1. În cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel împotriva sentinţei Judecătoriei Edineţ din 28.02.2012 în privinţa lui Raţă M. şi Raţă A. învinuiţi de comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d), 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit. a), c), d) Cod penal, a parvenit o altă cauză penală în privinţa lui Raţă M. care prin sentinţa Judecătoriei Edineţ din 26 septembrie 2014 a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) şi 251 Cod penal, pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunilor. Prin aceiaşi sentinţă Raţă M. a fost condamnat în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 3000 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

Astfel, instanţa de apel a constatat că fapta în cauza penală de învinuire a lui Raţă Marcel în comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d), 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit. a), c), d) Cod penal a fost săvîrşită anterior faptelor care sunt încriminate inculpatului în altă cauză penală în baza art. 190 alin. (5), 244 alin.(2) lit. b) şi 251 Cod penal, iar potrivit art. 42 alin. (3) pct.2) CPP, constituie conexitate a cauzelor penale cazurile cînd două sau mai multe infracţiuni sunt săvîrşite de aceeaşi persoană în timp diferit ori în loc diferit, iar pentru a nu înrăutăţi situaţia inculpatului Raţă M., precum şi ţinînd cont că cauzele penale se află la aceeaşi fază de judecare, a considerat raţional şi necesar ca acestea să fie conexate.

4. În a doua cauză penală, prin sentinţa Judecătoriei Edineţ din 26 septembrie 2014, Raţă Marcel a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), 251 Cod penal, pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunii.

Prin aceiaşi sentinţă Raţă Marcel a fost condamnat în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 3000 unităţi convenţionale,

echivalentul a 60 000 lei, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul bugetului public naţional suma impozitului pe venit neachitat de 161 601 lei.

5. Instanţa de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală Raţă Marcel a fost învinuit în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal şi anume, escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune şi abuz de încredere, cu cauzarea de daune considerabile, săvîrşite în proporţii deosebit de mari, în următoarele circumstanţe.

La data de 08 mai 2012, acţionînd în calitate de administrator al GŢ „Raţă Marcel" cu sediul în s. Tîrnova, r-nul Edineţ, avînd ca scop dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, intenţionat, prin înşelăciune şi abuz de încredere, a încheiat cu SRL „Agarista Agricolă" cu sediul în mun. Chişinău, str. Bernardazii 35/10 contractul de vînzare-cumpărare nr. 12-130, garantînd executarea obligaţiei de achitare pentru marfa procurată şi anume ghirbicite şi îngrăşăminte minerale *„Curave WP"* 130 kg la preţ de 40914,90 lei, *„Matador 720 WP"* 213 kg la preţ de 40968,42 lei, *„Propistock 250EC"* 6 litri la preţ de 3057,42 lei, *„Scaut 700 WP"* 5 kg la preţ de 1046,15 lei, *„Gramian EC"* 110 litri la preţ de 24039,40 lei, *„Shirth 250 WP"* 17 kg la preţ de 16065,85 lei, *„Grader SL"* 22 litri la preţ de 21216,80 lei, *„Granic 75 WG"* 0,3 kg la preţ de 390,71 lei, *„Cythrin 500 EC"* 3 litri la preţ de 1238,91 lei, *„Rastvorin marca Bl"* 500 kg la preţ de 20430 lei, *„Backup"* 5 litri la preţ de 711,25 lei, *„Academy 700 WP"* la preţ de 37467,60 lei, *„Voiaj WG"* 0,3 kg la preţ de 1608,79 lei, *„Maestro EC"* 1 litru la preţ de 110,27 lei, *„Nico 40 SC"* 5 litri la preţ de 1799,15 lei, *„Valabuzin 700 WP"* 5 kg la preţ de 3233,35 lei, *„Rastvorin marca B1"* 500 kg la preţ de 20470 lei, *„Alphaguard 10 EC"* 3 litri la preţ de 836,46 lei, *„Topsin-M 70 WP"* 55 kg la preţ de 11255,3 lei, *„Rastvorin marca B1"* 200 kg la preţ de 8034 lei, *„Gliacint SL"* 120 litri la preţ de 11390,40 lei, *„Herbisoya 480 SL"* 50 litri la preţ de 9245 lei, *„Targa Super 5 EC"* 70 litri la preţ de 15967 lei, *„Cooperon WP"* 100 kg la preţ de 14972 lei, *„Matador 720 WP"* 100 kg la preţ de 18983 lei, *„Curage WP"* 120 kg la preţ de 42600 lei, *„Midash 200 SL"* 24 litri la preţ de 16271,04 lei, *„Shirth 250 WP"* 8 kg la preţ de 6902,80 lei, *„Mospilan 20 SG"* 8 kg la preţ de 9072,32 lei, *„Valabuzin 700 WP"* 28 kg la preţ de 17686,76 lei, *„Forte 720 SL"* 15 litri la preţ de 1201,95 lei, *„Lignogumat-AM 1KG"* 2 kg la preţ de 862,44 lei, a pus în gaj soie de pe suprafaţa de 60 ha şi cartofi de pe suprafaţa de 40 ha amplasate în s.Tîrnova r-nul Edineţ, însă ulterior s-a constatat că GŢ „Raţă Marcel",

conform informaţiei prezentate de către primăria s.Tîrnova nu are careva terenuri în proprietate sau arendate, cauzînd astfel SRL „Agarista Agricolă" o pagubă materială în proporţii deosebit de mari în sumă de 395635,64 lei.

Tot el, Raţă M. la data de 08 mai 2012, acţionînd în calitate de administrator al GŢ„Raţă Marcel" a încheiat cu „Agarista Agricola" contractul de vînzare-cumpărare nr. 12-130, garantînd executarea obligaţiei a pus în gaj soia din recolta anului 2012 în cantitate totală de 60 tone, de pe terenul agricol cu suprafaţa de 60,00 ha, situat în extravilanul s. Tîrnova, r-nul Edineţ, estimat la preţul total de 180000 lei şi cartofi din recolta anului 2012 în cantitate totală de 1000 tone de pe terenul agricol cu suprafaţa de 40 ha, situat în extravilanul s. Tîrnova, r-nul Edineţ, estimat la preţul total de 700000 lei, însă conform informaţiei parvenite de la IFS r-nul Edineţ, GŢ „Raţă Marcel" pe perioada anului 2012 nu a prezentat dările de seamă, iar conform art. 83 alin. (9) Cod fiscal, gospodăria ţărănească care pe parcursul perioadei fiscale nu a avut angajaţi şi nu a obţinut venit impozitabil este scutită de obligaţia privind prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit.

În cadrul controlului fiscal efectuat de către IFS pe r-nul Edineţ, prin metode şi surse indirecte la GŢ „Raţă Marcel", c/f 11088554 adresa juridică s. Tîrnova, r-nul Edineţ, s-a constatat lipsa totală a evidenţei contabile precum şi a documentelor primare, prin tăinuirea unor obiecte impozabile, pentru perioada 2009-2012, cauzînd prejudicii bugetului public naţional de 161601 lei.

De către organul de urmărire penală Raţă Marcel este învinuit că, la 08 mai 2012, acţionînd în calitate de administrator al GŢ „Raţă Marcel" cu sediul în s. Tîrnova, r-nul Edineţ, a încheiat cu SRL „Agarista Agricola" cu sediul în mun. Chişinău, str. Bernardazzi 35/10, contractul de vînzare-cumpărare nr. 12-130 din 08.05.2012, în urma căruia s-a obligat să achite pentru marfa procurată pînă la 15.10.2012. De asemenea pentru a garanta executarea obligaţiei GŢ „Raţă Marcel" a pus în gaj soia din recolta anului 2012 în cantitate totală de 60 tone, de pe terenul agricol cu suprafaţa de 60,00 ha, situat în extravilanul s. Tîrnova, r-nul Edineţ, estimat la preţul total de 180000 lei şi cartofi din recolta anului 2012 în cantitate totală de 1000 tone de pe terenul agricol cu suprafaţa de 40 ha, situat în extravilanul s. Tîrnova, r-nul Edineţ, estimat la preţul total de 700000 lei.

La data de 12 octombrie 2012 în vederea asigurării acţiunii prin hotărîrea Judecătoriei Edineţ a fost aplicat sechestru pe producţia de soie şi cartofi gajată, care mai apoi a fost vîndută de către GŢ „Raţă Marcel", nefiind achitată datoria faţă de SRL „Agarista Agricolă".

6. Împotriva sentinţei din 26.09.2014 a declarat apel procurorul, partea civilă şi vătămată SRL „Agarista Agricola”, Gherghelegiu T., care au solicitat:

- procurorul, casarea parţială a sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care Raţă M. să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe o perioadă de 5 ani, în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe o perioadă de 3 ani şi în baza art. 251 Cod penal la 1 an închisoare. În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumulul parţial al pedepselor aplicate, definitiv de stabilit pedeapsa de 8 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Apelantul a menţionat că în baza probelor prezentate şi analizate de instanţa de judecată se confirmă învinuirea înaintată lui Raţă M., însă instanţa nu le-a apreciat obiectiv, în coraport cu circumstanţele comiterii infracţiunilor. Instanţa urma să aprecieze declaraţiile reprezentantului părţii vătămate potrivit cărora prin faptele ilicite comise de inculpat rezultă intenţia directă a acestuia de a duce în eroare creditorul prin declararea falsă a terenurilor deţinute şi arendate, fapt ce constituie infracţiune. Chiar din momentul încheierii contractului de vînzare-cumpărare, Raţă M. a avut intenţia de a nu-şi onora obligaţiile asumate, or, de la bun început, situaţia financiară precară în care se afla inculpatul, îi permitea să conştientizeze faptul că îşi asumă obligaţii pe care ulterior nu le va putea executa, cu atît mai mult că, potrivit declaraţiilor martorilor audiaţi în şedinţa de judecată şi procesului-verbal de aplicare a sechestrului, s-a constatat că Raţă M. a dispus de careva surse materiale pentru a-şi onora obligaţiile deţinute faţă de SRL „Agarista Agricola”, însă nu le-a efectuat, fapt ce rezultă expres rea voinţa inculpatului de a achita datoria. Ignorînd obligaţiile stabilite prin procesul-verbal de sechestru şi anume obligaţia de păstrare şi asigurare a integrităţii bunurilor sechestrate, care nu au fost ridicate din posesia inculpatului Raţă M., ultimul le-a comercializat, săvîrşind astfel latura obiectivă a infracţiunii prevăzute de art. 251 CP.

Pe acest capăt de acuzare, instanţa a constatat că relaţiile ulterioare datei din 08.05.2012 apărute între GŢ „Raţă Marcel” şi SRL „Agarista Agricola” sunt relaţii civile, iar suma de 395635, 64 lei este o datorie a lui Raţă M. Astfel, instanţa urma să aprecieze critic cele declarate de inculpat, care a menţionat

că sunt relaţii civile, dat fiind faptul că chiar în momentul cînd a încheiat contractul el cunoştea de faptul că nu are careva pămînturi, iar recolta an. 2012 a fost înstrăinată, banii nefiind achitaţi.

- partea vătămată SRL „Agarista Agricolă", casarea sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei hotărîri de condamnare pentru infracţiunile incriminate. Consideră că probele prezentate de acuzatorul de stat şi partea vătămată au fost interpretate greşit de instanţă, acestea fiind pertinente, concludente, utile şi veridice, care coroborează între ele şi nu prezintă temei de îndoială.

Referitor la episodul de escrocherie, a invocat că inculpatul a făcut abuz de încrederea SRL „Agarista Agricola" pentru a face rost de produsele de uz fitosanitar de care avea nevoie pentru an. 2012. La semnarea contractelor Raţă M. a folosit informaţia falsă că deţine producţie de cartofi, fapt confirmat prin declaraţiile inculpatului, că de fapt el nu a avut cartofi la acel moment, precum şi informaţia falsă care a fost consemnată în contractul de gaj nr. 12-08 din 08.05.2012 şi în certificatul de înregistrare a gajului nr. 179640 că deţine în arendă terenuri agricole în extravilanul s.Tîrnova, r-nul Edineţ, ceea ce ulterior s-a constatat ca fiind neveridic, fapt confirmat prin declaraţiile primarului s. Tîrnova, Lemni V.

Cu privire la învinuirea adusă în baza art. 251 Cod penal, a menţionat că nu este de acord cu concluziile instanţei referitor la achitarea lui Raţă M. pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunii, considerînd că sunt nişte presupuneri, nefiind confirmate prin careva probe. Astfel, s-a stabilit cu certitudine că inculpatul în baza proceselor-verbale de sechestru nr. 111-452/12 din 15.10.2012 şi nr. 111-452/12 din 09.04.2013 a primit la păstrare bunurile sechestrate în temeiul cărora personal s-a obligat să le păstreze, fiind avertizat de răspundere penală în cazul comiterii infracţiunii prevăzute la art. 251 CP. Necătînd la faptul că instanţa a considerat că sunt nişte presupuneri, nu poate fi ignorat faptul că Raţă M. personal a declarat în baza procesului-verbal nr. 111-452/12 din 15.10.2012 existenţa producţiei de soia în cantitate de 15 tone şi cartofi de 100 tone. Faptul că nu a indicat locul depozitării şi bunurile nu au putut fi individualizate nu înseamnă că acestea nu existau şi erau nişte bunuri viitoare. Instanţa de judecată nu a ţinut cont de declaraţiile executorului judecătoresc, care la 09.04.2013, fiind prezent la locul de trai al inculpatului, în vederea executării actului executoriu, a constatat existenţa a 150 tone cartofi, precum şi a declaraţiilor martorului Podlesnîi A. care a explicat că iarna de către inculpat i-a fost prezentat depozitul în care erau

aproximativ 1200 tone de cartofi, ulterior în primăvară au dispărut.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 09 aprilie 2015, au fost admise apelurile declarate de procuror, părţile vătămate Oprea I., Oprea L., Pascal V., Pascal A., Magala V. şi a avocatului Odobescu Gh. în interesele inculpaţilor Raţă M., Raţă A. împotriva sentinţei Judecătoriei Edineţ din 28.02.2012 şi cele declarate de procuror şi partea vătămată SRL „Agarista Agricola" împotriva sentinţei Judecătoriei Edineţ din 26.09.2014, casate sentinţele contestate şi pronunţată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.

Raţă Marcel a fost achitat de sub învinuirea de săvîrşirea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. c), d) şi 238 alin. (1) Cod penal, din lipsa elementelor infracţiunilor.

Raţă Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvîrşirea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d), 361 alin. (2) lit. c), d) şi 238 alin. (1) Cod penal, din lipsa elementelor infracţiunilor.

Totodată, Raţă Marcel a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 500 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 2 ani, în baza art. 251 Cod penal la 1000 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 2 ani şi în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3000 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumulul parţial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 3500 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 4 ani.

8. Instanţa de apel în decizia adoptată a constatat fapta stabilită prin rechizitoriu şi circumstanţele comiterii de către Raţă M. a infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal în privinţa părţilor vătămate (Oprea I., Oprea L., Pascal V., Pascal A. şi Magala V.), art. 244 alin. (2) lit. b) şi 251 Cod penal, concluzionînd că, deşi inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracţiunilor imputate, vinovăţia acestuia este dovedită pe deplin prin declaraţiile părţilor vătămate nominalizate mai sus, a martorilor Bordeianu M., Meica V., precum şi materialele cauzei: - rapoartele de expertiză grafoscopică nr. 1713 din 25.02.2014 şi cea suplimentară nr. 2230 din 31.12.2014, - răspunsul CNAS precum că părţile vătămate nu au fost angajate la GŢ „Raţă Marcel" în an. 2008, - procesul-verbal de ridicare din 17.10.2011, -

procesul-verbal de examinare a obiectelor/documentelor din 20.10.2011; - copia procesului-verbal de sechestru din 15.10.2012 asupra a 15 tone de soie şi 100 tone de cartofi din roada an. 2012 în prezenţa lui Raţă M. în beneficiul creditorului SRL „Agarista”, transmise spre păstrare lui Raţă M., - copia scrisorii expediate de către ÎS „Camera Înregistrării de Stat” nr.74 din 25.06.2013, potrivit căreia registrele gospodăriilor ţărăneşti sunt ţinute de către primării în a cărei hotare cetăţenii deţin teren, - informaţia de la IFS Edineţ din 20.06.2013 nr. 55-2/1424 referitor la faptul înregistrării Gospodăriei Ţărăneşti a lui Raţă M., - copia încheierii din 12.10.2012 de aplicare a sechestrului pe bunurile GŢ „Raţă Marcel”, - actul de inspectare a bunului gajat din 20.07.2012, - informaţia de la IFS Edineţ nr. 55/2 -1681 din 26.07.2013 prin care se confirmă că GŢ „Raţă M.” pentru perioada an. 2012 nu a prezentat dările de seamă, - copia fişei de înregistrare a GŢ „Raţă M.” din 20.04.2005, - informaţia-solicitarea de la IFS Edineţ nr. 55-1/2534 din 28.10.2013 prin care se aduce la cunoştinţă că în perioada anilor 2009-2012 GŢ „Raţă M." s-ar fi eschivat de la calcularea şi achitarea impozitului pe venit în sumă totală de 161601 lei; - copia deciziei nr. 1374 din 14.10.2013 prin care GŢ "Raţă Marcel" a fost sancţionat pentru încălcările comise; - copia actului din 20.09.2013; - informaţia privind rulajul mijloacelor băneşti; - informaţie de la BC „Victoriabank" SA; - contracte de gaj al bunurilor mobile; - copia actului din 28.06.2013 de la Inspectoratul Fiscal de Stat efectuat în baza deciziei privind iniţierea controlului fiscal în legătură cu solicitarea parvenită de la Inspectoratul Fiscal de Stat al r-lui Edineţ efectuat la SRL „Agarista Agricola"; - copiile facturilor din 22.11.2011 şi 16.12.2011; - copia informaţiei eliberate de Primăria s. Tîrnova din 31.07.2013.

La fel, instanţa de apel a conchis că sentinţa Judecătoriei Edineţ din 28.02.2012 prin care a fost încetat procesul penal în privinţa inculpaţilor Raţă M. şi Raţă A. pe învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) şi 238 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele acestora nu întrunesc elementele infracţiunii, este o soluţie greşită, care contravine prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP, deoarece în lipsa elementelor infracţiunii se adoptă o sentinţă de achitare, fapt care a fost omis de către instanţa de fond. De asemenea, a considerat ca pripită concluzia privind vinovăţia inculpaţilor în baza art. 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal şi încetarea procesului penal cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 53 Cod penal. În acest sens, instanţa a menţionat că prin probele enumerate mai sus se confirmă că contractele de credit au fost încheiate de către părţile vătămate la insistenţa inculpatului Raţă

M. şi că banii de pe credite au fost primite de către inculpat, dar nu de părţile vătămate.

Astfel, este greşită concluzia primei instanţe privind lipsa elementelor infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal referitor la părţile vătămate Oprea I., Oprea L., Pascal V., Pascal A. şi Magala V., deoarece în speţă este prezentă atît latura obiectivă, cît şi subiectivă a escrocheriei, or, inculpatul a dobîndit ilicit prin înşelăciune şi abuz de încredere banii de pe credit, precum şi acesta iniţial, din momentul cînd a cerut pătimiţilor să încheie contracte de credit, înţelegea şi dorea ca prin înşelăciune şi abuz de încredere să primească ilegal banii părţilor vătămate.

Pe episodul nominalizat, instanţa de apel a considerat de a achita inculpaţii Raţă M. şi Raţă A. în privinţa părţii vătămate Sircovschi S., deoarece în cadrul şedinţei de apel, partea vătămată a declarat că el personal a primit creditul, banii i-a cheltuit pentru necesităţile personale şi tot el l-a restituit. Astfel, în acţiunile inculpaţilor pe acest episod lipsesc elementele infracţiunii.

La fel, instanţa de apel a conchis de a achita inculpaţii Raţă M. şi Raţă A. în baza art. 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracţiunii, ţinînd cont de recursul în interesul legii din 20.03.2014, unde s-a explicat că, în cazul cînd certificatul (adeverinţa) de salarizare fals este confecţionat şi prezentat de aceeaşi persoană la o instituţie financiară pentru obţinerea unui credit sau majorării sumei acestuia, sau obţinerii unui credit în condiţii avantajoase, urmează a califica acţiunile acestuia în baza art. 238 Cod penal.

Prin urmare, instanţa de apel a considerat de a pronunţa o hotărîre de achitare în privinţa lui Raţă M. şi Raţă A. pe învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal din lipsa elementelor infracţiunii, iar acţiunile inculpaţilor pe episoadele care sunt incriminate în baza normei sus menţionate se cuprind de art. 238 alin. (1) Cod penal.

Potrivit rechizitoriului Raţă Marcel a comis infracţiunea prevăzută de art. 238 alin. (1) Cod penal în anul 2008. Ulterior, în redacţia art. 238 alin. (1) Cod penal au avut loc modificări şi, potrivit redacţiei legii din 24.05.2009, dispoziţia normei date prevedea răspunderea pentru, *prezentarea cu bună-ştiinţă a unor informaţii false în scopul obţinerii unui credit sau majorării proporţiei acestuia, sau obţinerii unui credit în condiţii avantajoase, dacă prin aceasta au fost cauzate instituţiei financiare daune în proporţii mari.*

Art. 10 Cod penal prevede că legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează

situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi.

Prin urmare, instanţa a considerat că acţiunile inculpatului Raţă M. urmează a fi încadrate în baza art. 238 alin. (1) Cod penal în redacţia legii în vigoare din 24.05.2009, deoarece această lege înlătură caracterul infracţional al faptei, care prevede că răspunderea survine în cazul în care suma creditului depăşeşte proporţiile mari. Potrivit învinuirii aduse inculpatului, Raţă M. a prezentat documente false pentru a obţine credite, suma cărora nu depăşeşte proporţii mari.

Astfel, în acţiunile inculpatului lipseşte un semn al laturii obiective a infracţiunii, din care motiv Raţă M. urmează a fi achitat din lipsa elementelor infracţiunii.

Mai mult ca atît, în cadrul şedinţei de judecată s-a constatat că carnetul de muncă şi adeverinţa de salarizare pe numele lui Pascal V., Oprea L. şi Sircovschi S. au fost depuse de către beneficiarii de credite, iar probe precum că aceste documente au fost prezentate de către inculpaţii Raţă M. şi Raţă A. nu au fost aduse.

Cît priveşte achitarea lui Raţă M. de sub învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, instanţa de apel a considerat soluţia instanţei de fond legală şi întemeiată, constatînd că nu s-a confirmat faptul că Raţă M. prin acţiunile sale nu şi-a onorat obligaţiunile asumate prin contractul de vînzare-cumpărare a produselor fito sanitare nr. 11-100 din 17.02.2011 încheiat între SRL „Agarista Agricola" şi Raţă M. prin acordul adiţional privind stingerea datoriei din 08.05.2012, precum şi prin acordul adiţional din 08.05.2012 la contractul de gaj încheiat între SRL "Agarista Agricola" şi GŢ "Raţă Marcel".

Totodată, instanţa de apel a conchis că din învinuirea adusă lui Raţă M. nu este clar care ar fi obiectul infracţiunii săvîrşite de inculpat şi ce anume ar fi sustras acesta – bani, îngrăşăminte minerale sau altceva, or, procurorul nu a concretizat acest moment, precum şi nu a indicat care este valoarea bunurilor sustrase.

Din învinuire rezultă că mărimea prejudiciului este de 395635,64 lei, adică aceasta ar fi valoarea bunurilor sustrase de către Raţă M. Însă, din declaraţiile reprezentantului „Agarista Agricola" SRL şi hotărîrea instanţei de judecată în cauza civilă suma de 395635,64 lei care procurorul afirmă că este costul bunurilor sustrase nu este altceva decît datoria care a fost încasată de la GŢ „Raţă Marcel" în folosul „Agarista Agricola" SRL, în care este inclusă

cheltuieli de judecată în mărime de 14473 lei, taxa de stat, cheltuieli de expediere a telegramei etc. Altfel, procurorul a atribuit sumei indicată în hotărîrea judecătorească respectivă statul de prejudiciu, însă nu este clar în ce mod Raţă M. a sustras cheltuielile de judecată şi banii de la poştă. Procurorul a făcut referire la acordul nr. 12-130 din 08 mai 2012, contractul de vînzare-cumpărare, ca fiind un mijloc de comitere a infracţiunii, însă în ordonanţa de punere sub învinuire în valoarea prejudiciului de 395635, 64 lei se include şi datoria GŢ „Raţă Marcel" pe perioada anului 2011, adică de pînă la data încheierii acordului nominalizat şi respectiv, nu este clar dacă datoria apărută pînă la 08.05.2012 tot sînt bunuri sustrase.

În acest sens, instanţa de fond corect a indicat că relaţiile ulterioare datei de 08.05.2012 apărute între GŢ „Raţă Marcel" şi SRL „Agarista" sînt nişte relaţii civile, iar suma de 395635,64 lei MD este o datorie a GŢ „Rată Marcel" faţă de „Agarista Agricola" SRL, datorie care a fost validată în procesul de insolvabilitate a GŢ "Raţă Marcel Gheorghe", care nu a fost achitată.

Totodată, instanţa de apel a menţionat că soluţia instanţei de fond privind achitarea inculpatului Raţă M. de sub învinuirea de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracţiunii, este neîntemeiată şi contravine probelor cauzei, deoarece instanţa contrar prevederilor art. 101 CPP, nu a dat aprecierea probelor din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Vinovăţia inculpatului Raţă M. în această parte, este dovedită prin declaraţiile martorilor Podlesnîi A., Lemni V., Lavric V., Pascal I., Dopca A., precum şi copiile proceselor-verbale de sechestru din 15.10.2012 şi 09.04.2013.

Astfel, Raţă M., ignorînd obligaţiile stabilite prin procesul-verbal de sechestru şi anume obligaţia de păstrare şi asigurare a integrităţii bunurilor sechestrate, care nu au fost date în posesia inculpatului, le-a comercializat, săvîrşind astfel latura obiectivă a infracţiunii prevăzută de art. 251 CP.

Inculpatul în baza procesului-verbal nr. 111-452/12 din 15.10.2012 a confirmat existenţa producţiei de soia în cantitate de 15 tone şi cartofi de 100 tone. Însă, instanţa de fond nu a dat apreciere corespunzătoare declaraţiilor executorului judecătoresc, persoană cu funcţie de răspundere, care la 09.04.2013, fiind prezent la locul de trai al inculpatului, în vederea executării documentului executoriu, a constatat existenţa a 150 tone de cartofi. Nu s-au luat în consideraţie nici declaraţiile martorului Podlesnîi A. care a precizat că

iarna de către Raţă M. i-a fost prezentat depozitul cu cartofi unde erau depozitaţi aproximativ 1200 tone, iar ulterior primăvară aceştia au dispărut.

La aplicarea pedepsei inculpatului Raţă M., instanţa de apel a ţinut cont de prevederile art. 61 şi 75 Cod penal, de gravitatea infracţiunilor săvîrşite, de motivul acesteia, persoana celui vinovat, de toate circumstanţele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului precum şi de condiţiile de viaţă ale acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Astfel, instanţa de apel a considerat de a-i stabili inculpatului pedeapsa amenzii, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător, care este oportună şi echitabilă celor săvîrşite de inculpat, contribuind la corectarea şi reeducarea sa.

9. Împotriva deciziei instanţei de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă în alt complet de judecată.

În argumentarea soluţiei solicitate recurentul a invocat că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii şi instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei şi s-au aplicat pedepsei individualizate contrar prevederilor legale.

Conform prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2) CPP, la adoptarea sentinţei de achitare, instanţa de judecată, enunţînd motivele şi temeiurile achitării, urmează să indice motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării. Însă, instanţa de apel nu a dat deplină eficienţă acestor prevederi şi nu a făcut analiza tuturor probelor prezentate, nefiind dat aprecierea multilaterală şi obiectivă acestora, care dovedesc cu certitudine vinovăţia inculpaţilor. Instanţa a acordat prioritate declaraţiilor inculpaţilor Raţă M. şi Raţă A., care au negat vinovăţia lor, dînd declaraţii contradictorii.

Pe episodul de escrocherie incriminat lui Raţă M. şi Raţă A. în privinţa părţii vătămate Sircovschi S., instanţa de apel nu s-a pronunţat în partea dispozitivă privind achitarea pe acest capăt de învinuire. Prin urmare, fiind prezent temeiul – motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii.

Totodată, consideră că pedeapsa cu amendă stabilită lui Raţă M. nu a fost individualizată corect, încît acesta să se convingă de necesitatea

respectării legii şi evitarea pe viitor a săvîrşirii unor fapte similare, or aplicarea unei pedepsei mai blînde, poate încuraja pe viitor săvîrşirea altor infracţiuni.

10. Asupra recursului declarat nu a fost depusă referinţă.

11. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului şi motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii şi instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei şi s-au aplicat pedepsei individualizate contrar prevederilor legale.

Asadar, recurentul şi-a întemeiat recursul în baza pct.6) alin. (1) art. 427 CPP, menţionînd că instanţa de apel a examinat unilateral probele şi a dat prioritate declaraţiilor inculpaţilor.

Colegiul constată că, motivele invocate de autor nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenţei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanţei de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Lecturînd textul deciziei contestate, instanţa relevă că, instanţa de apel, ținînd cont de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecînd cauza în fapt şi în drept, s-a pronunțat asupra circumstanţelor săvîrşirii de către Raţă Marcel a infracţiunilor de *escrocherie*, *evaziunea fiscală a întreprinderilor* şi *înstrăinarea bunurilor sechestrate*, cu indicarea locului, timpului, modului săvîrşirii acestora, a formei şi gradului de vinovăţie, motivele şi consecinţele infracţiunilor şi, respectiv, încadrarea juridică a acţiunilor săvîrşite de inculpat, precum şi a nevinovăţiei lui Raţă M., Raţă A. în comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d), art. 190 alin.(5), 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit.c), d) Cod penal.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Aceste cerinţe obligatorii ale legii procesuale penale au fost respectate la judecarea apelurilor.

Instanţa de apel, examinînd apelurile procurorului, părţilor vătămate Oprea Ig., Oprea L., Pascal V., Pascal A., Magala V., SRL „Agarista Agricolă”, cît şi a avocatului Odobescu Gh. în numele inculpaţilor Raţă M., Raţă A., a supus unei cercetări suplimentare şi minuţioase toate probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul-verbal al şedinţei de judecată, a audiat suplimentar părţile vătămate Oprea Ig., Oprea L., Pascal V., Pascal A., Magala V., martorii Bordeianu M., Meica V., Sircovschi S., a verificat şi cercetat actele cauzei, cum sunt:- rapoartele de expertiză grafoscopică nr. 1713 din 25.02.2014 şi cea suplimentară nr. 2230 din 31.12.2014, - răspunsul CNAS din 24.10.2011, - procesul-verbal de ridicare din 17.10.2011,- acordul adiţional privind stingerea datoriei din 08.05.2012, - copia procesului-verbal de sechestru din 15.10.2012 asupra a 15 tone de soie şi 100 tone de cartofi din roada an. 2012 în prezenţa lui Raţă M. în beneficiul creditorului SRL „Agarista”, transmise spre păstrare lui Raţă M., - copia contractului de vînzare-cumpărare a produselor fitosanitare nr. 11-100 din 17.02.2011 încheiat între SRL „Agarista Agricolă” şi Raţă M., - copiile facturilor fiscale de eliberare a mărfii GŢ „Raţă M.” de către SRL „Agarista Agricolă”, precum şi alte probe, respectînd prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, dîndu-le o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii, veridicităţii şi coroborării reciproce, corect a ajuns la concluzia privind achitarea lui Raţă M., Raţă A. în baza art. 190 alin. (2) lit. c), d), art. 190 alin.(5), 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit.c), d) Cod penal, din lipsa elementelor infracţiunilor, precum şi, la vinovăţia lui Raţă M. în comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c), d), 251 şi 244 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Instanţa de apel şi-a motivat soluţia prin faptul că pe episodul de escrocherie în privinţa părţii vătămate Sircovschi S., inculpaţii Raţă M., Raţă A. urmează a fi achitaţi, deoarece în acţiunile lor lipsesc elementele infracţiunii, fiindcă din declaraţiile părţii vătămate rezultă că el personal a primit creditul, banii i-a cheltuit pentru necesităţi personale, pe care tot el l-a restituit.

Totodată, instanţa de recurs conchide că referitor la învinuirea adusă lui Raţă M. în baza art. 190 alin.(5) Cod penal, instanţa de apel just a concluzionat că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii, deoarece învinuirea adusă pe episodul dat este una neargumentată şi neîntemeiată, menţionînd că, de la momentul semnării actelor juridice din 08.05.2012 şi ulterioare datei respective în acţiunile lui Raţă M. lipseşte latura subiectivă şi obiectivă a infracţiunii adică *scopul de acaparare* sau *cupidant*, precum şi

dobîndirea ilicită a bunurilor, fiindcă inculpatul în temei legal a încheiat cu SRL „Agarista Agricolă" contractul de vînzare-cumpărare a produselor fito-sanitare nr. 11-100 din 17.02.2011, care la 08.05.2012 a fost modificat prin acordul adiţional, fiind garantată răspunderea GŢ „Raţă M." faţă de SRL „Agarista Agricolă" prin gajarea producţiei de soie în cantitate de 60 tone şi cartofi în cantitate de 1000 tone din roada an. 2012.

De asemenea, nu este clar care este obiectul infracţiunii comise de către Raţă M. şi anume ce ar fi sustras acesta – bani, îngrăşăminte minerale sau alte bunuri materiale, deoarece acuzatorul de stat nu a concretizat acest fapt. Nu este explicat care este valoarea bunurilor sustrase, fiindcă din învinuire rezultă că mărimea prejudiciului este de 395 635,64 lei. Însă, atît din declaraţiile reprezentantului SRL „Agarista Agricolă", cît şi hotărîrea instanţei de judecată pe cauza civilă nr. 2e-5/13 din 22.04.2013, suma de 395 635,64 lei nu este altceva decît datoria care a fost încasată de la GŢ "Raţă M." în beneficiul SRL „Agarista Agricolă", unde au fost incluse cheltuielile de judecată, taxa de stat, cheltuieli de executare a acţiunii de asigurare şi cheltuieli de expediere a telegramei. Prin urmare, acuzatorul de stat a atribuit sumei indicate în hotărîrea judecătorească – valoare de prejudiciu, însă nu este clar în ce mod Raţă M. a sustras cheltuielile de judecată şi banii de la poştă. Mai mult ca atît, acuzarea se referă ca probă şi la acordul adiţional nr. 12-130 din 08.05.2012 anexat la contractul de vînzare-cumpărare, însă în ordonanţa de punere sub învinuire în valoarea prejudiciului de 395 635,64 lei este inclusă şi datoria GŢ „Raţă M." pe perioada an. 2011, adică pînă la data cînd a fost încheiat acordul respectiv (an. 2012), astfel nu se înţelege dacă datoria apărută pînă la 08.05.2012 sunt tot bunuri sustrase de către inculpat.

Sub acest aspect, instanţa corect a indicat că relaţiile ulterioare datei de 08.05.2012 apărute între GŢ „Raţă M." şi SRL „Agarista Agricolă" sunt nişte relaţii civile, iar suma de 395 635,64 lei este o datorie care a fost validată în procesul de insolvabilitate a GŢ „Raţă M.", care nu poate fi calificat ca element al sustragerii acestei datorii.

La fel, Colegiul penal consideră corectă soluţia instanţei de apel privind achitarea lui Raţă A. şi Raţă M. în baza art. 238 alin. (1) şi 361 alin. (2) lit. c), d) Cod penal din lipsa elementelor infracţiunii, ţinînd cont de prevederile indicate în Hotărîrea Plenului Curţii Supreme de Justiţie din 20.03.2014 care a judecat recursul în interesul legii, unde s-a explicat că în cazul cînd certificatul (adeverinţa) de salarizare fals este confecţionat şi prezentat de aceeaşi

persoană la o instituţie financiară pentru obţinerea unui credit sau majorării sumei acestuia, sau obţinerii unui credit în condiţii avantajoase, urmează a califica acţiunile acestuia în baza art. 238 Cod penal.

Potrivit învinuirii aduse lui Raţă M., acesta a comis infracţiunea prevăzută la art. 238 alin. (1) Cod penal în an. 2008. După comiterea infracţiunii, în redacţia art. 238 alin. (1) Cod penal au avut loc modificări şi potrivit redacţiei legii în vigoare din 24.05.2009, dispoziţia articolului prevedea răspundere pentru - *prezentarea cu bună-ştiinţă a unor informaţii false în scopul obţinerii unui credit sau majorării proporţiei acestuia, sau obţinerii unui credit în condiţii avantajoase, dacă prin aceasta au fost cauzate instituţiei financiare daune în proporţii mari*.

Art. 10 Cod penal stipulează că, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi. Ţinînd cont de efectul retroactiv al legii penale, instanţa a conchis că acţiunile lui Raţă M. urmau a fi calificate în baza art. 238 alin.(1) Cod penal în redacţia legii din 24.05.2009, deoarece această lege înlătură caracterul infracţional al faptei.

Potrivit dispoziţiei normei penale în această redacţie, prevede că răspunderea survine în cazul în care creditul depăşeşte proporţii mari. Din învinuirea adusă lui Raţă M., rezultă că el a prezentat documente false pentru a obţine credite, suma cărora nu depăşeşte proporţii mari.

Prin urmare, în acţiunile lui Raţă M. lipseşte un semn obligatoriu al laturii obiective pentru ca acesta să fie atras la răspundere penală.

S-a constatat că, carnetul de muncă şi adeverinţa de salarizare pe numele lui Pascal V., Oprea L. şi Sircovschi S. au fost prezentate de către beneficiarii de credite, iar probe precum că aceste documente au fost depuse de către inculpaţii Raţă M., Raţă A. nu au fost prezentate. Astfel, în acţiunile inculpaţilor lipseşte latura obiectivă a infracţiunii date, din care motiv inculpaţii corect au fost achitaţi.

Argumentele recurentului, precum că probele administrate au fost apreciate incorect şi unilateral, în opinia Colegiului, sînt neîntemeiate. Instanţa ierarhic inferioară, reieşind din prevederile legale nominalizate, a dat o apreciere corectă declaraţiilor părţilor vătămate, a martorilor, precum şi celorlalte probe, care au fost analizate în ansamblu, în mod obiectiv.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea acestora de către instanţa de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Din textul deciziei rezultă că, instanţa de apel şi-a motivat soluţia adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelurilor declarate de procuror. Autorul recursului nu aduce careva argumente, care ar combate concluzia instanţei de apel, dimpotrivă argumentele invocate de procuror în cererea de recurs ordinar repetă întocmai argumentele expuse anterior în apel, la care instanţa de apel deja a dat un răspuns motivat.

Referitor la motivul invocat de procuror că pe episodul de escrocherie incriminat lui Raţă M. şi Raţă A. în privinţa părţii vătămate Sircovschi S., instanţa de apel nu s-a pronunţat în partea dispozitivă privind achitarea lui Raţă M. pe acest capăt de învinuire, ceia ce presupune că motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii, Colegiul penal conchide că, cu toate că în dispozitiv lipseşte menţiunea referitor la achitarea lui Raţă M. pe acest episod, în partea motivată a deciziei instanţei se vede clar că aceasta și-a argumentat soluția adoptată, indicînd din care motive a conchis că în acţiunile lui Raţă M. şi Raţă A. lipsesc elementele infracţiunii.

Totodată, acuzatorul de stat şi-a întemeiat recursul în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, criticînd hotărîrea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea amenzii.

Reieşind din temeiurile reflectate mai sus, instanţa conchide că, autorul recursului contestă decizia instanţei de apel şi în partea stabilirii pedepsei, pe care o consideră prea blîndă în coraport cu circumstanţele cauzei, susţinînd că pedeapsa stabilită lui Raţă M. de către instanţa de apel sub formă de amendă, este una neechitabilă, pe măsură de a nu contribui la evitarea comiterii de noi infracţiuni de către inculpat, dar şi la corectarea acestuia.

Astfel, instanţa de recurs consideră legală soluţia instanţei de apel care corect a constatat şi apreciat circumstanţele de fapt şi de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului Raţă M., fiind în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală şi prescripţiilor de drept material, ţinînd cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele şi în strictă conformitate cu dispoziţiile legii, iar la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat, de toate

circumstanţele cauzei care atenuează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Instanţa de recurs remarcă că, sancţiunile art. 190 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa cu *„amendă în mărime de la 500 la 1000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani”*, art. 251 Cod penal - *„amendă în mărime de la 1000 la 1500 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumita activitate pe un termen de pînă la 3 ani”*, şi art.244 alin.(2) Cod penal -*„amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de pînă la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumita activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică cu amendă în mărime de la 3000 la 6000 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice”*.

Reieşind din categoriile de pedepse aplicate persoanelor fizice, prevăzute de art. 62 Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă în sistemul de clasificare a pedepselor, este printre cele mai uşoare, totodată, sancţiunile art. 190 alin.(2), 244 alin. (2) şi 251 CP, prevăd şi pedeapsa închisorii, însă instanţa a considerat că corectarea şi reeducarea inculpatului (Raţă M.) este posibilă fără privarea acestuia de libertate, argumentîndu-şi soluţia în acest sens.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Raţă M. de către instanţa de apel (*3500 unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a practica activitatea de întreprinzător pe un termen de 4 ani, în temeiul art. 84 alin. (1) CP*) este stabilită corespunzător gravităţii faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatului faţă de cele comise, precum şi luînd în consideraţie circumstanţele atenuante stabilite.

Prin urmare, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanţa a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală şi a pronunţat o hotărîre legală şi întemeiată, iar temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror nu există şi, se impune respingerea lui ca inadmisibil, cu menţinerea hotărîrii atacate.

12. În baza celor expuse, în temeiul art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod deprocedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curţii de Apel Bălţi, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 09 aprilie 2015, în cauza penală în privinţa lui ***Raţă Marcel Gheorghe*** *şi* ***Raţă Andrei Gheorghe,*** cu menţinerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 03 decembrie 2015.

Preşedinte	Petru Ursache
Judecătorii	Constantin Alerguş
	Vladimir Timofti
	Ghenadie Nicolaev
	Petru Moraru